

Dotýkání se mláďat v přírodě

Především na jaře a v létě můžeme při procházce venku narazit na mláďata volně žijících živočichů, která často působí naprosto bezbranným dojmem. Při nálezů mláděte divokých druhů zvířat, o kterém si myslíte, že potřebuje lidskou pomoc, se poraďte s příslušnou záchrannou stanicí. Pokud mládě není očividně zraněné, nedotýkejte se ho. Lidský pach může způsobit, že ho matka odmítne.

Mláďata divokých zvířat: NESAHAT! Anebo sahat?

To, že se v přírodě objevují mláďata divokých zvířat – zesláblá, opuštěná rodiči či zraněná – je přirozené a normální. Je to součást přírodních procesů postavených na tom, že pouze nejsilnější jedinci přežívají a ti ostatní slouží jako potrava. Jenže stejně tak lze za součást přírodních procesů považovat fakt, že pohled na zvířecí resp. jakákoliv mláďata způsobuje u lidí silné citové vjemy a pocit nutnosti je ochraňovat. Smiřme se s tím, že toto citění máme a naučme se, jak k mláďatům správně přistupovat, abychom jim svojí neznalostí neublížili!

Tak především, při setkání s mládětem, o kterém si myslíte, že potřebuje lidskou pomoc, zkuste ze všeho nejdříve kontaktovat odborníky. Najdete je v centrále záchranných stanic pro handicapovaná zvířata na telefonu 774 155 155. V Praze pak můžete kontaktovat záchrannou stanici na tel. 773 772 771 nebo Pražskou zvířecí záchranku 774 155 185. Zkuste jim co nejpresněji popsat zvíře a situaci, ve které se nachází. A poslechněte prosím jejich radu. První krok k záchraně mláděte můžete učinit hned teď. Dávno před tím, než se s mládětem potkáte. Ano, prvním krokem je, že si výše uvedená čísla uložíte do telefonů.

V zásadě vám poradí následující:

1. Nedělejte nic, mládě je v pořádku. A okamžitě se od něj vzdalte! Toto bývá nejčastější případ. Mláďata spousty druhů pouze vypadají jako opuštěná a bezmocná. Bezmocná možná jsou, ale věřte tomu, že jsou pod přísným dohledem rodičů a ti jen čekají, až se od nich vzdálíte. To se týká třeba opeřených ptáčat pěvců, nejčastěji asi kosů. Mláďata mnoha druhů pěvců, ale třeba i dravců a sov, opouštějí svá hnízda dříve, než se naučí létat. Rozprchnou se do terénu, nicméně pod dohledem rodičů jsou. To, že vy nevidíte rodiče, opravdu neznamená, že oni nevidí mládě (a vás). A u některých savců – nejčastěji u zajíců a srnců – to příroda zařídila dokonce tak, že mláďata, tichá a nehybná ani pod stálým dohledem matky nejsou. Ta je chodí krmit pouze v noci. Ve dne se k nim vůbec nepřibližuje, aby na ně neupozornila predátory. Když uvidíte malého zajíčka, srnce či kolouška, který jen tak potichu leží a roztomile kouká, okamžitě se otočte a vypadněte! V žádném případě se ho nedotýkejte!

2. Mláděti můžete pomoci tím, že jej přemístíte na bezpečnější místo. Jsou situace, kdy mláděti nic není, jen se prostě ocitlo na nebezpečném místě. Opeřené ptáče se třeba nějak dostalo na frekventovanou silnici či stezku. Bez problémů lze takové ptáče vzít do rukou a posadit na nejbližší strom, zeď, okenní parapet či ho jen dát dál (max několik metrů) od nebezpečného místa. Na obdobném místě se ocitl malý zajíček či srneček (máma mu prostě v noci k úkrytu vybrala špatné, přes den frekventované, místo). Protože savčí mámy mají čich, odborníci vám poradí mládě o pár metrů přesunout, ale tak, abyste na něj nepřenesli svůj pach. Můžete se ho při přenášení dotknout jen třeba přes hrst trávy či s pomocí nějakých klacků. Není to úplně jednoduché, pokud se na to necítíte, přenechte to odborníkům. Jejich telefonní čísla už máte určitě uložena.

3. Mládě skutečně potřebuje lidskou pomoc. Třeba proto, že je zraněné nebo ho někde našel a přinesl váš pes (kterého jste samozřejmě vůbec neměli pouštět z vodítka!). Nebo jde o mládě skutečně ztracené, opuštěné. Zajíčci, srnečci se hlasitě ozývají, neleží a pobíhají. Či jde o mladé druhů, kteří své potomky neopouštějí, jako třeba veverky, plši, šelmy... Okamžitě volejte odborníky ze záchranných stanic.

Nikdy se nepokoušejte brát si mláďata divokých zvířat domů, do vlastní péče!

Související právní úprava, pokuty a sankce, další informace:

Nalezli jste zvířecí mládě? Možná potřebuje pomoc? Nedělejte nic jiného než, že hned zavoláte odborníky!

To, že v přírodě umírají mláďata divokých zvířat – zesláblá, opuštěná rodiči či zraněná – je přirozené a normální. Je to součást přírodních procesů postavených na tom, že pouze nejsilnější jedinci přežívají a ti ostatní slouží jako potrava. Jenže stejně tak lze za součást přírodních procesů považovat fakt, že pohled na zvířecí resp. jakákoliv mláďata způsobuje u lidí silné citové vjemy a pocit nutnosti je ochraňovat. Smeříme se s tím, že toto cítění máme a naučme se, jak k mláďatům správně přistupovat, abychom jim svojí neznalostí neublížili!

Prvním krokem k záchraně mláďete je, že se rychle spojíte s odborníky. Kontakty na ně vám sdělí centrála záchranných stanic pro handicapovaná zvířata na telefonu 774 155 155. V Praze pak rovnou můžete kontaktovat záchrannou stanici na tel. 773 772 771 nebo Pražskou zvířecí záchranku 774 155 185. Zkuste jim co nejpresněji popsat zvíře a situaci, ve které se nachází. Pošlete jim případně i fotografii. A potom prosím poslechněte jejich radu. Kontaktní čísla si raději hned teď uložte do svých telefonů! Na zvíře nesahejte, nedělejte prostě nic jiného, než že zavoláte odborníky! Jakkoliv manipulovat s divokými zvířaty nemůže každý. Myslí na to i řada českých zákonů:

Zákon 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny

§ 3, (1), odst. f) záchranná stanice je zařízení, které na konkrétně vymezeném území působnosti zajišťuje komplexní péči o všechny živočichy dočasně neschopné přežít ve volné přírodě s cílem navrátit je do přírody, ...

§ 5, odst. 1) Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytem, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Při porušení těchto podmínek je orgán ochrany přírody oprávněn rušivou činností omezit stanovením závazných podmínek.

§ 5, odst. 8) Každý, kdo se ujal živočicha neschopného v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě, **zajistí jeho nezbytné ošetření, nebo ho za tímto účelem předá provozovateli záchranné stanice.** ... Jde-li o zvláště chráněného živočicha, postupuje se podle § 52 odst. 2.

§ 50, odst. 2) Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

§ 52, odst. 2) Ten, kdo se ujal zvláště chráněného živočicha neschopného v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě, **je povinen jej bezodkladně předat k ošetření do záchranné stanice.**

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání

§ 14b, odst.

(1) Každý, kdo se ujal handicapovaného zvířete, **je povinen zajistit péči o ně podle odstavce 2 nebo předat toto zvíře záchranné stanici**, popřípadě oznámit místo jeho nálezu záchranné stanici.

(2) Chovatel, který poskytuje soustavnou nezbytnou péči handicapovaným zvířatům, je povinen...

c) mít osvědčení o odborné způsobilosti osoby odpovědné za péči o handicapovaná zvířata, udělené příslušným orgánem ochrany zvířat, nebo zajistit, aby péči o handicapovaná zvířata zajišťovala osoba s tímto osvědčením, pokud se jedná o záchrannou stanici.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti

§ 7, odst. 1) Držení a chov zvěře v zajetí je možný jen se souhlasem orgánu státní správy myslivosti.